EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 5. 2024
COM(2024) 204 final

2024/0112 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene Protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd

(Rozpočtový riadok 07 20 03 01 – Sociálne zabezpečenie)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie prijať v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia Spoločného výboru o zmene Protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.

2. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „sprievodné a horizontálne“ politiky. Dohoda o EHP nadobudla platnosť 1. januára 1994. Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou Dohody o EHP.

1.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre zmluvné strany záväzné. Za koordináciu záležitostí EHP na strane EÚ zodpovedá Generálny sekretariát Európskej komisie.

1.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP (ďalej len „pripravovaný akt“) týkajúce sa zmeny Protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.

Účelom pripravovaného aktu je zabezpečiť, aby pokračovala spolupráca zmluvných strán Dohody o EHP, pokiaľ ide o činnosti Únie financované zo všeobecného rozpočtu Únie, ktoré sa týkajú voľného pohybu pracovníkov, koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, ako aj opatrení vzťahujúcich sa na migrantov vrátane migrantov z tretích krajín.

V súlade s rozpočtovou politikou EÚ je účasť na činnosti EÚ možná až po uhradení zodpovedajúceho finančného príspevku. Úhrada sa však môže uskutočniť po prijatí tohto návrhu rozhodnutia Rady a po tom, ako bude výzva EÚ na poskytnutie príspevkov vypracovaná Európskou komisiou predložená štátom EZVO, ktoré sú členmi EHP.

Preto, aby sa preklenulo toto obdobie od 1. januára 2024 do prijatia príslušnej platby, bude návrh rozhodnutia Spoločného výboru takisto účinný spätne od 1. januára 2024. Spätná účinnosť sa netýka práv a povinností dotknutých osôb a je v súlade so zásadou oprávneného očakávania.

Pripravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Po prijatí by sa táto pozícia mala pri najbližšej možnej príležitosti predložiť Spoločnému výboru EHP.

Obsah a podstata návrhu pripojeného rozhodnutia Spoločného výboru EHP idú nad rámec úprav, ktoré sa dajú považovať za úpravy čisto technického charakteru v zmysle článku 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

1.4. Procesnoprávny základ

1.4.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“[1].

1.4.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec danej dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

1.5. Hmotnoprávny základ

1.5.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 závisí predovšetkým od hmotnoprávneho základu právneho aktu EÚ, ktorý sa má začleniť do Dohody o EHP.

Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

1.5.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravovaný akt sleduje ciele a obsahuje zložky v oblasti voľného pohybu pracovníkov a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia. Hmotnoprávnym základom sú preto články 46 a 48 ZFEÚ.

---

[1] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

1.6. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 46 a 48 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 o opatreniach na vykonávanie Dohody o EHP.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení Protokol 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2024/0112 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene Protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd

(Rozpočtový riadok 07 20 03 01 – Sociálne zabezpečenie)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej články 46 a 48 ZFEÚ v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore[2], a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore[3] (ďalej len „dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.

(2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť, okrem iného, Protokol 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.

(3) Je vhodné pokračovať v spolupráci zmluvných strán Dohody o EHP tak, aby zahŕňala spoluprácu týkajúcu sa voľného pohybu pracovníkov, koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, ako aj opatrení vzťahujúcich sa na migrantov vrátane migrantov z tretích krajín.

(4) Protokol 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd by sa preto mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala vychádzať z pripojeného návrhu rozhodnutia,

[2] Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6.
[3] Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie prijať v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene Protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka